

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta"

COM(2011) 658 final – 2011/0300 COD

(2012/C 143/25)

Esittelijä: **Egbert BIERMANN**

Euroopan parlamentti päätti 15. marraskuuta 2011 ja neuvosto 29. marraskuuta 2011 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 172 artiklan ja 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta

KOM(2011) 658 lopullinen – 2011/0300 COD.

Asian valmistelusta vastannut "liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta" -erityisjaosto antoi lausuntonsa 3. helmikuuta 2012.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 22.–23. helmikuuta 2012 pitämässään 478. täysistunnossa (helmikuun 22. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 131 ääntä puolesta ja 1 vastaan 2:n pidättyessä äänestämästä.

Käsillä oleva lausunto on osa ETSK:n laatimaa viiden lausunnon pakettia aiheesta "**Verkkojen Eurooppa -väline**" (CEF) ja sen suuntaviivoista, jotka Euroopan komissio antoi lokakuussa 2011. Pakettiin sisältyvät lausunnot kuuluvat asiakokonaisuuksiin **TEN/468 "Verkkojen Eurooppa -väline"** (esittelijä: Raymond HENCKS), **TEN/469 "Televiestintäverkkoja koskevat suuntaviivat"** (esittelijä: Antonio LONGO), **TEN/470 "Energiainfrastruktuurien suuntaviivat"** (esittelijä: Egbert BIERMANN), **TEN/471 "Suuntaviivat liikenneverkon kehittämiseksi"** (esittelijä: Stefan BACK) ja **TEN/472 "Hankejoukkolainoja koskeva aloite"** (esittelijä: Armin DUTTINE).

1. Pöytäkirjat ja suositukset

1.1 ETSK kannattaa tavoitetta ajanmukaistaa ja laajentaa kattavasti Euroopan energiainfrastruktuuria. Tehokas, vakaa ja energiahuollon varmistava Euroopan energiainfrastruktuuri on energialähteiden, toimittajien ja kauttakulkureittien monipuolistamisen ohella EU:n turvallisten ja vakaiden toimitusten perusta.

1.2 Rahoituskriisi on osoittanut, että etenkin vakaat teolliset rakenteet ovat vakaiden pk-rakenteiden ohella arvonalisatekijöitä, jotka nopeuttavat ulospääsyä kriisistä. Molemmilla aloilla perusedellytyksenä on vankka energiainfrastruktuuri, jolla varmistetaan korkea toimitusvarmuus.

1.3 Energiaa on tulevaisuudessa kuljetettava pitkiä matkoja useammin ja suurempia määriä kuin nykyisin on mahdollista. Tätä varten on, kuten Euroopan komission ehdotuksessa esitetään, luotava edellytykset ja toteutettava ne.

1.4 Enimmäisjännitteellä tapahtuvaa tasavirran siirtoa on kehitettävä Euroopan laajuisena vakaana verkkona. Tähän asti käytetyt lineaariset yhteydet eivät ole toimintavarmoja.

1.5 Euroopassa on rakennettava yhteenliittäntöjä pullonkaulojen välttämiseksi. Pullonkaulojen hallinnoinnilla edistetään toimitusten vakauttamista.

1.6 Vasta Euroopan laajuisen energiainfrastruktuurin myötä kaikki EU-maat voivat hyötyä kansallisten energialähteiden tarjoamista sijaintipaikkaeduista. Tämä koskee niin vesi- ja tuulivoiman käyttöä kuin aurinkoenergiälaitteiden hyödyntämistä Etelä-Euroopassa. Myös fossiilisten energialähteiden, kuten öljyn, kaasuun ja hiilen, käyttöä voitaisiin näin optimoida.

1.7 Vain laajentamalla energiainfrastruktuuria voidaan siirtyä kestäväpohjaiseen, varmaan ja vähän hiilidioksidia tuottavaan energiahuoltoon.

1.8 ETSK kannattaa "Verkkojen Eurooppa" -välineen luomista. Tähän mennessä on olemassa vain arvioita tarvittavien investointien määrästä. Toteuttaminen edellyttää kuitenkin todellisen investointitarpeen konkreettista määrittelyä sekä nykyistä parempia perusedellytyksiä ja suurempia innovointiin kohdennettuja varoja Euroopan energiainfrastruktuurin laajentamiseksi. Tämä ei saa tapahtua yhtä lailla tarpeellisen jäsenvaltioiden ja alueiden jakeluverkkojen laajentamisen kustannuksella. Kaikilla tasoilla tarvitaan yksityisinvestointeja edistäviä verkon käyttömaksuja. Yhtä lailla tarvitaan tehokkaita julkisia takuu- ja tuki-ohjelmia, jotta luodaan kannustimia yksityisinvestoinneille.

1.9 Hankkeiden hyväksymiskriteerit ovat erityisen tärkeitä. Niiden on oltava ymmärrettäviä verkonhaltijoille, energiantuottajille ja -kuluttajille sekä kansalaisille. Ehdotuksessa esitetty kansalaisten ja alueiden osallistusrakenne on kannatettava. Tämän vuoksi ETSK kannattaa ehdotetun asetuksen liitteessä esitettyjä hankkeiden hyväksymiskriteereitä.

1.10 Euroopan sähköverkkoa on laajennettava kulutustasapainon optimoimiseksi mutta myös tehokkuuspotentiaalin hyödyntämiseksi. Jotta verkoston laajentaminen ei haittaa kasvua Euroopassa, on hyväksymismenettelyä nopeutettava tuntuvasti. Ehdotetussa asetuksessa tehty ehdotukset ovat myös tässä kannatettavia. Jäsenvaltioita kehoitetaan käynnistämään tätä varten tarvittavat kansalliset toimet lainsäädännön mukauttamiseksi.

1.11 ETSK katsoo, että lähtökohtaisesti tarvitaan nykyistä enemmän hyväksyntää ja vuoropuhelua kaikkien asianomaisten välille, jotta selviydytään verkoston laajentamisen haasteista.

1.12 On tehtävä lisätutkimusta, jotta älykkäiden verkkojen, varastointikapasiteetin ja älykkäiden energialähderyhmien avulla tasoitetaan uudistuvista energialähteistä peräisin olevan sähkön tuotantovaihtelut. Toteutusta varten on luotava EU:n laajuinen oikeusvarmuus.

1.13 Erityistä huomiota on kiinnitettävä Euroopan sähköverkon vakauteen muuttuvissa olosuhteissa, kun uudistuvista energialähteistä syötetään verkkoon yhä enemmän sähköä, jonka tuotanto vaihtelee. Jännite ja taajuus eivät saa vaihdella.

1.14 Euroopan laajuisen energiainfrastruktuurin luominen edellyttää kansalaisten laaja-alaista hyväksyntää. Ehdotetussa asetuksessa esitetyt mahdollisuudet ovat tässä yhteydessä merkitävä askel. Kyseisiä mahdollisuuksia on tarvittaessa laajennettava yksittäisissä EU-maissa.

1.15 Ylikansallisten energiaverkkojen rakentaminen ja käyttö asettavat työntekijöille erityisen suuria vaatimuksia. Toteutuksessa ovat keskeisessä osassa tehtävien edellyttämä pätevyys ja täydennyskoulutus. Tarvitaan etenkin korkeasti koulutetuille työntekijöille, kuten johtajille ja insinööreille, suunnattua erityistä täydennyskoulutusta, jonka olisi ulotuttava innovointiin, tutkimukseen ja riskien ehkäisyyn eri maiden välisen energiansiirron yhteydessä sekä jatkuvasti kehittyvään kansalliseen lainsäädäntöön. Julkisten hankintojen yhteydessä on noudatettava työntekijöiden perusoikeuksia.

1.16 ETSK on tyytyväinen siihen, että on tarkoitus säilyttää kattava kaasuverkko. Toimitusvarmuus paranee, kun verkkoon liitetään eri kaasuntuotantoalueita.

1.17 EU:n käynnistämät tutkimushankkeet hiilidioksidin erottamiseksi ja varastoitumiseksi etenevät vaivalloisesti. Jo nyt olisi kuitenkin suunniteltava verkko, joka yhdistää tutkimuskeskukset ja mahdolliset varastointipaikat tai joka toimii varastona. Nykyisin on kuitenkin epävarmaa, toteutuuko verkko ennen vuotta 2020. ETSK kehottaa käynnistämään seurantaprosessin, jossa tutkitaan ja testataan kyseisen teknologian sovellettuutta (ks. myös CESE 1203/2008 – Hiilidioksidin geologinen varastointi – esittelijä: Gerd Wolf) ⁽¹⁾.

2. Johdanto

2.1 Euroopan energiatulevaisuuden muotoilu on suuri haaste Euroopan politiikalle ja eurooppalaiselle yhteiskunnalle. Tämän tavoitteen toteuttaminen edellyttää johdonmukaista, tavoitteellista ja käytännönläheistä toimintaa esimerkiksi toteutettavuus-tutkimusten pohjalta. Tällaiseen toimintaan on sisällyttävä jäsenvaltioiden rajat ylittävä yhteiseurooppalainen malli.

2.2 Yhteisten eurooppalaisten toimien johtoajatuksena on EU:n kolme energiapolitiittista tavoitetta – toimitusvarmuus, kilpailukyky ja kestävyys. Näihin kolmeen tavoitteeseen pyrittäessä on kuitenkin otettava huomioon myös sosiaalinen vastuu, eli on varmistettava, että kohtuuhintainen energia on kaikkien EU:n kansalaisten ulottuvilla.

2.3 Komissio antoi 17. marraskuuta 2010 tiedonannon aiheesta "Energiainfrastruktuurien painopisteet vuodelle 2020 ja sen jälkeen". Tiedonannossa vaaditaan Eurooppaan uutta energiainfrastruktuuripolitiikkaa. Sen mukaan verkoston kehittämistä on vastedes määrä koordinoida Euroopan laajuisesti. Tämä tarkoittaa samalla Euroopan laajuisia energiaverkkoja koskevien nykyisten strategioiden ja mallien tarkistamista ja kehittämistä.

2.4 Komissio antoi 19. lokakuuta 2011 lopulta ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan laajuisen energiainfrastruktuurin suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta. Tavoitteena on luoda energiainfrastruktuurin sisämarkkinat, joiden on määrä tulla voimaan 1. tammikuuta 2013. Euroopan laajuinen energiainfrastruktuuri on näin ollen osa Euroopan energiasuunnitelmaa 2020. Suunnitelmaan sisältyy kaikkien jäsenvaltioiden yhdistäminen eurooppalaiseen verkkoon, kestäväpohjaisen energiantuotannon edistäminen, energiatehokkuuden parantaminen, kasvihuonekaasupäästöjen alentaminen sekä uusiutuvien energialähteiden kehittäminen.

2.5 Energiainfrastruktuurilla on vastedes erittäin paljon suurempi merkitys: Saksan liittohallituksen eettinen toimikunta "Turvallinen energiahuolto" kuvaa sitä korkeaan teknologiaan perustuvan talouden avaintekijäksi ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EUVL C 27, 3.2.2009, s. 75.

⁽²⁾ Eettisen toimikunnan "Turvallinen energiahuolto" laatima asiakirja *Deutschlands Energiewende – Ein Gemeinschaftswerk für die Zukunft* ("Uusiin energiamuotoihin siirtyminen Saksassa – yhteishanke tulevaisuutta varten"), Berliini, 30. toukokuuta 2011, s. 37.

2.5.1 Sähkönsiirrossa tämä tarkoittaa enimmäisjännitteellä siirrettävään tasavirran verkon (sähkönsiirron valtaväylä) laajentamista koko unioniin, mukaan luettuina yhteenliittännät, sähkön varastoinnin tutkimus ja kehittäminen, älykkäiden ja hajautettujen sähköjakelujärjestelmien (*smart grids*) laajentaminen sekä älykkään sähkönkäytön ohjaus.

2.5.2 Maakaasulla on myös tulevaisuudessa avainasema eurooppalaisessa energialähteiden yhdistelmässä pyrittäessä tasoittamaan sähköntuotannon vaihteluita ja varmistamaan peruspalvelut. Korkeapaineisen putkiverkoston ja vastaavan varastointikapasiteetin rakentamista on nopeutettava. Koska varastointikustannukset ovat nykyisestä näkökulmasta suhteellisen korkeita, on punnittava, voidaanko maakaasun varastointi ainakin osittain korvata muilla energiantuotantomuodoilla.

2.5.3 Keskipitkällä aikavälillä öljyllä on edelleen keskeinen rooli etenkin maantieliikenteessä. Näin ollen myös tässä yhteydessä on laajennettava ja optimoitava kuljetusrakenteita ottaen huomioon laaja toimitusvarmuus.

2.5.4 Lisäksi on rakennettava infrastruktuuri hiilidioksidikuljetuksia varten. Parhaillaan käydään keskustelua kyseisen tekniikan eduista ja haitoista. Tässä yhteydessä tarvitaan vielä lisää tutkimus- ja kehittämistoimia ja kansalaisten hyväksymistä edistäviä toimia, joten on varauduttava toteutuksen viivästymiseen.

2.6 Jäsenvaltioiden kotimaiset energiamuodot on integroitava Euroopan energiainfrastruktuuriin. Esimerkiksi erittäin ajanmukaiset öljy- ja hiilivoimalaitokset voivat antaa panoksen peruspalvelujen tarjontaan ja tasoittaa sähköntuotannon vaihteluita.

3. Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi

3.1 Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista annetun asetusehdotuksen sisältö perustuu jäsenvaltioiden velvoitteeseen osallistua Euroopan laajuisiin infrastruktuuritoimiin ja samalla tehokkaiden kuljetusrakenteiden luomiseen. Energiankysynnän jatkuvasti kasvaessa on välttämättä rakennettava yhteenliittymiä Euroopan laajuisen energiaverkon aikaan saamiseksi. Tämä koskee kaikkia energia-aloja.

3.2 Ehdotuksessa esitetään 12 ensisijaista energiainfrastruktuurihanketta ja -aluetta. Jokainen jäsenvaltio osallistuu sitä koskeviin yksittäisiin hankkeisiin. Hankkeet ovat seuraavat:

— neljä sähkökäytävää: muun muassa pohjoisten merialueiden offshore-verkon ja pohjois-eteläsuuntaisen verkon rakentaminen

— neljä kaasukäytävää: muun muassa eurooppalaisten kaasuverkkojen laajentaminen tavoitteena toimitusvarmuus

— yksi öljykäytävä: myös tässä yhteydessä toimitusvarmuus on etusijalla

— kolme ensisijaista aihealaa, muun muassa älykkäiden verkkojen toteuttaminen sekä sähkönsiirron valtaväylien ja rajatylittävien hiilidioksidiverkkojen rakentaminen.

3.3 Komission ehdotuksessa esitetään neljää infrastruktuurialaa varten 15 luokkaa (muun muassa sähkönsiirron valtaväylät, sähkövarastointilaitokset, kaasuputket, öljykuljetukset ja hiilidioksidiputkistot). Tämä on edellytyksenä sille, että kaikki asianomaiset voivat pitää lähtökohtana samoja ja hyväksyttyjä käsitteitä.

3.4 Sama koskee komission ehdotuksessa esitettyjä sitovia sääntöjä, jotka koskevat alueellisesta toteutuksesta vastaavien ryhmien yhteistyötä. Nämä pelisäännöt koskevat kaikkia alueellisia ryhmiä, ja niiden tarkoituksena on optimoida yhteistyö. Kaikkien asianomaisten intressitahojen on määrä osallistua näihin ryhmiin. Säännöt ja indikaattorit ovat välttämättömiä, sillä hankkeilla on huomattavia vaikutuksia niin jäsenvaltioissa kuin valtionrajojen yli.

3.5 Koska niin sähkön hinnat kuin verkkohinnatkin vaihtelevat jäsenvaltioittain, esitetään kustannus-hyötyanalyysejä varten menetelmä, jonka avulla voidaan laatia ja vertailla skenaarioita yksittäisillä energia-aloilla esimerkiksi kysynnän, hintojen ja tuotantokapasiteetin osalta.

3.6 Lopuksi esitetään avoimuutta ja yleisön osallistumista käsitteleviä suuntaviivoja. Tässä yhteydessä otetaan huomioon se, että jäsenvaltioittain erilaisten säännösten vuoksi on luotava yhtenäinen menettelytapa. Komissio ehdottaa menettelykäsikirjan laatimista. Tavoitteena on kansalaisten laaja-alainen osallistuminen. Tätä varten ehdotettuja sitovia säännöksiä on määrä soveltaa koko Euroopassa. Niiden avulla voidaan mukauttaa menettelyä (ks. ehdotuksen liite II).

3.7 Näin avautuu myös mahdollisuuksia toteuttaa kokeilu-hankkeita kansalaisosallistumisen edistämiseksi tavoitteena luoda eurooppalaista osallistumiskulttuuria.

3.8 Alue- ja paikallisviranomaisten, talouselämän ja kansalaisten osallistuminen saa näin aivan uuden ulottuvuuden. Hankkeisiin eivät osallistu vain yhden valtion vaan asianomaisten jäsenvaltioiden kansalaiset. Osallistuminen on näin ollen

lähes ylikansallista, mikä voi ja minkä tulisi johtaa eurooppalaiseen osallistumiskulttuuriin. Alueiden komitea on tuonut tämän näkökohdan laajasti esiin lausunnossaan "Energiainfrastruktuurien painopisteet vuodelle 2020 ja sen jälkeen" ⁽³⁾ (ks. muun muassa kohdat 3 ja 4).

3.9 Mahdollisen asetuksen täytäntöönpanon oikeusperustana on etenkin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 171 artiklan 1 kohta, joka on muotoiltu yksiselitteisesti, sekä menettelytasolla 172 artiklassa määrätty yhteispäätösmenettely. On tärkeää, että energialähteiden yhdistelmää koskeva jäsenvaltioiden nykyinen toimivalta säilytetään. Tätä taustaa vasten EU:n toimivalta Euroopan laajuisten verkkojen alalla on hyödyllinen, ja sitä olisi edelleen laajennettava.

3.10 Euroopan energiainfrastruktuurin laajentamiseen tarkoitettujen rahoituskehyksen vuoteen 2020 asti arvioidaan olevan noin 210 miljardia euroa ⁽⁴⁾. Yksityissijoittajilta odotetaan noin 50 prosentin osuutta. Tämän osuuden saavuttamiseksi komissio keskustelee parhaillaan rahoitusvälineistä ja kehittää niitä. Rahoitusvälineitä arvioidaan asiakokonaisuutta "Eurooppa 2020 -hanke-joukkolainoja koskeva aloite / infrastruktuurihankkeet" käsittelevässä TEN-jaoston valmisteluryhmässä ⁽⁵⁾.

3.11 Ehdotetun asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1. tammiukuuta 2013. Asetuksen rahoitusperiaatteet ovat osa suunniteltua EU:n yhteistä rahoituskehystä 2014–2020.

4. ETSK:n huomiot

4.1 Energiahuolto ja ajanmukainen energiainfrastruktuuri on eurooppalaisen yhteiskunnan kehittämisen perusedellytys. Tätä taustaa vasten ETSK suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen. Se on merkittävä toimenpide pyrittäessä toteuttamaan energiapoliittisia tavoitteita vuoteen 2020 mennessä.

4.2 Ehdotettu ratkaisu on markkinoiden avoimuuden, tarvittavan sääntelyn ja markkinoiden vapauden välinen keskitie. Tämä on myönteinen näkökohta. Energiamarkkinoiden sääntely vaihtelee nykyisin jäsenvaltioittain, mikä saattaa aiheuttaa eturistiriitoja. Näin ollen on pyrittävä lähentämään jäsenvaltioiden energiamarkkinoita säilyttäen samalla jäsenvaltioille tarpeelliset seikat.

4.3 Etenkin kaikkia sitovia yhteisiä indikaattoreita ja sääntöjä käsittelevissä ehdotuksissa tarjotaan mahdollisuus yhteiseen tavoitteelliseen toimintaan. Näin minimoidaan ennalta käsitteelliset kiistat.

⁽³⁾ EUVL C 259, 2.9.2011, s. 48–53

⁽⁴⁾ Korkeajännitteisiin sähkönsiirtojärjestelmiin, varastointiin ja älykkäisiin verkkosovelluksiin tarvitaan komission ehdotuksen mukaan arviolta noin 140 miljardia euroa, korkeapaineisiin kaasunsuorputkiin noin 70 miljardia euroa ja hiilidioksidin siirtoinfrastruktuuriin noin 2,5 miljardia euroa.

⁽⁵⁾ Ks. ETSK:n lausunto aiheesta "Eurooppa 2020 -hanke-joukkolainoja koskeva aloite/infrastruktuurihankkeet" (Ks. tämän virallisen lehden sivu 3).

4.4 Tavoitteeseen rakentaa energian superverkko ja luoda hajautettuja älykkäitä verkkoja liittyy useita myönteisiä vaikutuksia:

— Etenkin Euroopan syrjäseuduille luodaan enemmän ja parempia työpaikkoja.

— Euroopan asema teollisuuden ja palvelujen sijaintipaikkana vahvistuu globaalissa kilpailussa turvallisen energiahuollon ansiosta. Tämä koskee etenkin pk-yrityksiä.

— Euroopan energiainfrastruktuurin ajanmukaistaminen ja laajentaminen edistää energiatehokkuutta.

— Kun samanaikaisesti luodaan ylikansallinen infrastruktuuri ja laajennetaan alueellisia verkkoja, voidaan entistä tehokkaammin poistaa nykyisiä energiansaantivaikeuksia.

— Tavoitteeseen lisätä kilpailua energiamarkkinoilla sisältyy mahdollisuus vakauttaa tai jopa laskea hintoja. Tämän toteutumista estää kuitenkin osittain huomattava sääntelytarve, joka voi vaikuttaa kielteisesti hintoihin. Olisi käynnistettävä poliittinen pohdintaprosessi valittavasta suunnasta.

4.5 Alue- ja paikallisviranomaisten suunniteltu osallistuminen edistää niiden ehdottamien infrastruktuuri-innovaatioiden hyväksyntää. Tätä seikkaa alueiden komitea on erityisesti korostanut lausunnossaan.

4.6 Verkkosääntely on suunnattava uudelleen. Tässä yhteydessä on löydettävä keino korvata tuottoon tähtäävä verkkohaltijoiden suuntautuminen pidemmälle menevillä malleilla. Tekninen toteutettavuus on tässä yhteydessä yksi avainkysymys taloudellisen, kestäväpohjaisen ja sosiaalisen ulottuvuuden toteuttamisen ohella.

4.7 Ajanmukaisen energiainfrastruktuurin keskeinen osa on energian varastointi. Tähän asti se on koskenut pääasiassa maa-kaasua ja öljyä. Nykyistä energian varastointia on määrä laajentaa sähkön varastointiin. Yleisesti ottaen on kysyttävä, ovatko hankkeet yhteisen edun mukaisia vai kansallisia projekteja. Asiaa koskevia EU:n säännöksiä ei vielä ole, ja siihen liittyy vakavia oikeudellisia kysymyksiä. Komitea kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen, jolla luodaan energian varastoinnin yhteyteen oikeusvarmuutta. Ehdotuksessa on tähänastisten energian varastoinnin edistämismahdollisuuksien lisäksi otettava huomioon kaikki mahdolliset tekniset vaihtoehdot, esimerkiksi akut, höyrytekniikat, vety tai metaani. Lisäksi olisi toivottavaa, että toteutuksen ohella edistettäisiin tutkimushankkeita.

4.8 Jäsenvaltioissa, joissa on talous- ja sosiaalineuvostoja, olisi kuultava niitä ja annettava niille neuvonantajan rooli suunnittelussa ja toteutuksessa.

4.9 Jäsenvaltioiden säännökset henkilöstön osallistumisesta sisällytetään alueellisiin energiainfrastruktuurihankkeisiin. Tämä on eurooppalaisiin infrastruktuurihankkeisiin liittyvien nykyisten ja tulevien työpaikkojen sosiaalisen ulottuvuuden keskeinen edellytys.

4.10 Kitkattoman toteutuksen varmistamiseksi infrastruktuurihankkeissa mukana olevilla työntekijöillä on oltava vaativien tehtävien edellyttämä pätevyys, ja heille on tarjottava täydennyskoulutusta.

4.11 EU:n kansalaisille on tiedotettava tarkkaan tulevista infrastruktuurihankkeista. Ilman kansalaisten laajaa hyväksyntää niiden toteuttaminen ei ole mahdollista.

4.12 Infrastruktuurikustannukset ovat osa loppukäyttäjien maksamaa energian hintaa. Käytännössä ne siirretään kuluttajahintoihin. Tässä piilee se vaara, ettei sähkö ole kaikkien ulottuvilla. Asiaa käsitellään ehdotuksessa vain pintapuolisesti. Liitännäistoimena on laadittava malleja energiaköyhyyden poistamiseksi Euroopasta. Tässä yhteydessä on loppujen lopuksi ratkaistavaa, miten pitkälle onnistutaan luomaan kilpailua energia-markkinoilla ja estämään näin hintojen nousua.

4.13 Infrastruktuurikustannuksia optimoidaan myös tuottamalla oikeanlaista energiaa oikeassa paikassa. Tuulienergiaa on

tuotettava tuulisilla alueilla ja aurinkoenergiaa aurinkoisilla alueilla. Näin optimoidaan energiantuotannon ohella myös energian kuljetus.

4.14 Teollisuus ja pk-yritykset ovat edelleen keskeisiä arvonlisätekijöitä Euroopassa. Myös niiden toiminnalle ovat vakaa energiahuolto ja kilpailukykyiset hinnat globaaleilla markkinoilla keskeinen edellytys.

4.15 Avoin kysymys on suunniteltu infrastruktuurin rakentaminen hiilidioksidin siirtoa varten. Parhaillaan keskustellaan kyseisen tekniikan eduista ja haitoista. Koska keskipitkällä aikavälillä fossiiliset energialähteet, kuten öljy, kaasu ja hiili, ovat edelleen osa energialähteiden yhdistelmää Euroopassa, tarvitaan tukitoimia kyseisen tekniikan eteenpäin viemiseksi ja vastaavan infrastruktuurin rakentamiseksi, jotta voidaan saavuttaa EU:n pitkän aikavälin ilmastotavoitteet. Tällä hetkellä on kuitenkin tuskin lainkaan kokeiluhankkeita. On epävarmaa, edistytäänkö alalla vuoteen 2020 mennessä tai sen jälkeenkään.

4.16 Tätä taustaa vasten ETSK suhtautuu myönteisesti ehdotettuun asetukseen energiainfrastruktuureista ja kannattaa sen nopeaa täytäntöönpanoa komitean esittämät näkökohdat huomioon ottaen.

Bryssel 22. helmikuuta 2012

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON